No. 75.

GAZETA KORRESPONDENTA
WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 17. WRZEŚNIA ROKU 1799. we WTOREK.

z Wiednia dnia 7. Września.

Gazeta Dworſka ogłasza tylko naſtępuiące czynności woienne.— Podług donieſień od Arcy-Xiążęcia *Karola* pod dniem 1. Września, właśnie w tym czaſie kiedy nieprzyiaciel przedſięwziął wiadomy attak na lewe ſkrzydło Armii w *Szwaycaryi*, zebrało ſię także pod *Manheymem* korpus *Francuzkie* do 30 tyſięcy ludzi wynoszące, pod kommendą Generała *Müller*, złożone częścią z nowo zaciężnych, częścią z woyſk z wewnątrz *Francyi* i z wyższego *Renu*, począwszy od *Bazylei*, aż do *Kehl* przybyłych.— Na dniu 26. Sierpnia Armia ta przeszła w nocy *Ren* pod *Manheimem*, i podzieliła ſię zaraz na trzy kolumny. Pierwsza obrociła marsz do *Heilbrunn*, druga do *Heidelbergu*, *Simplen Knetten*, a trzecia do *Bruchſal*.— Wyſłano zaraz niektóre oddziały woyſka w okolice *Donaueschingen*, aby ſtosownie do zamiarow nieprzyiaciela, ktory w iednymże czaſie cofnął znowu woyſka ſwoie ku *Kehl* i *Moguncyi*, poczynić należyte przygotowania.— Od woyſk nieprzyiacielſkich mocne oddziały posunely ſię ku *Saſſa*, *Ovada*, i w okolice *Vignolo*, oddział iednak zaymuiący ſtanowiſko *Ovada*, znowu ie opuścił.— Dla tym lepszego uważania obrotow nieprzyiaciela, dywizya F. M. L. *Ott*, z brygadą G. M. *Palſy* poſłana zoſtała przez *Albę* do *Fosſana*, a F. M. *Kray* ſtanął z woyſkiem ſwoim na dniu 28. Sierpnia pod *Alexandryą*, zoſtawiwszy brygadę G. M. *Laudon* dla wzmocnienia Pułkownikow *Strauch* i *Rohan*.— G. M. *Klenau* kazał podpulkownikowi *Michanovich* attakować ſtoiącego przed *Seſtri* za rzeką *Sturą* nieprzyiaciela, który go pomimo przewagi po krótkim odporze wyparował z tego ſtanowiſka, i ścigał do *Rapallo*, gdzie ſię nieprzyiaciel cofnął. Jeden officer i 16. ludzi doſtało nam ſię w niewolę.

z Hagi dnia 3. Września.

Wczoray Rząd nasz przeięty był wielkim zadziwieniem na odebraną wiadomość, chociaż iey prędzey czy poźniey należało ſię spodziewać, iż cala nasza flotta z 8. okrętow liniowych 3 fregat i kilku małych ſtatkow złożona, poddała ſię *Anglikom* bez wyſtrzału z armat. Wprawdzie od dnia 21 wszyſtkie poczynione były oſtrożności przeciw takowemu wypadkowi, i ſpodziewano ſię, iż nigdy *Anglicy* nie odważą ſię wpłynąć do *Texel*, lecz uſkutecznili to, a po wezwaniu Admirała *Angielſkiego Mitchell* Admirał *Story* poddał ſię z powodu, iż większa część ekwipażu iego potykać ſię nie chciała, i rozmaite rozruchy na flocie popełnione były. Poczym bandera dawney marynarki *Hollenderſkiey* zatkniętą zoſtała na okrętach flotty poddaney, a *Angielſka* obok iey powiewa. Przez takową zdobycz *Anglicy* są teraz panami całego morza południowego, i mogą przed *Amſterdamem* ukazać ſię kiedy zechcą. Teraz mamy tylko ieszcze kilka okrętow w *Mozie* i w *Flisingen*. Pomimo tego iednak nie traciemy zupełnie odwagi, i wszyſtkiego ſpodziewamy ſię po Generale *Brune* i woyſkach pod iego kommendą zoſtaiących. Między temi woyſkami i nieprzyiacielem od czaſu pierwszego wylądowania nic ważnego ieszcze nie zaszło, gdyż armia *Angielſka* zatrudnia ſię oszańcowaniem ſiebie w *Halder* dla utrzymania tego ważnego ſtanowiſka.

Woyſka nasze oczekuią od żołnierzy *Francuzkich* licznych wzmocnień, ktore też ze wszyſtkich ſtron nadchodzą. W tym przeciągu czasu ściągnięto woyſka z tey ſtrony *Iſsel* ſtoiące, ktore do pułnocney *Hollandyi* popłynąć miały. General *Deandels* na dniu 30 Sierpnia z *Alkmar* do *Schermerhorn* posunął ſię [illegible] uſkutecznienia tego połączenia. Zawczoray odmienił znowu tę pozycyą, i ieszcze ſię bardziey odsunął, tak iednak, iż śrzodek armij zawsze w *Schermerhorn* utrzymuie. Prawe ſkrzydło iego ſtoi pod *Purmerent*, lewe po nad brzegami morza pułnocnego. *Anglicy* dniem wprzod wkroczyli aż do *Medemblik*. Zawczoray zrana wyiechał ztąd General *Brune* dla obięcia kommendy nad wszyſtkiemi woyſkami naszemi, które formować będą Armią od 30 tyſięcy ludzi. Wspomniony General znayduie ſię teraz w *Alkmar*.

General *Abercrombie* proſił zawczoray Generała *Daendels*, o eſkortę dla przeprowadzenia Generała *Angielſkiego* do *Hagi* z depeszami, które od rządu ſwoiego odebrał. General *Daendels* żądał w tey mierze inſtrukcyi od Dyrektoryatu. Poczym wyiechała do Generała *Brune* kommiſſya złożona z Dyrektora *Van Hoff*, Miniſtra woiennego i z 4 reprezentantow obu izb. Celem tey kommiſſyi podług donieſienia Ciała Prawodawczego ieſt, ogłoſić woyſku, iż poſtanowiono do oſtatnich ſił bronić ſię, i że Rzplta *Francuzka* tego po nas wymaga, oświadczywszy Dyrektoryatowi przez nadzwyczaynego kuryera, iż wszyſtkie woyſka *Francuzkie* do iego ſtoią rozrządzenia. Ponieważ większa już część tych wzmocnień nadciągnęła, przeto jutro ſpodziewamy ſię bitwy ſtanowiącey.—Pismo, które Dyrektoryatowi naszemu Rząd *Francuzki* przyſłał, ieſt w naſtępuiącey osnowie: „*Obyw: Dyrektor:* Jesteśmy uwiadomieni iż nieprzyiaciel nad brzegami waszemi okazany, śmiał wam oświadczyć, iż przybył iedynie aby Narod *Batawſki* uwolnił od jarzma, pod którym Rzplta *Francuzka* jego utrzymywała; wiemy także o tym, w iak mocnych wyrazach odrzuciliście wezwanie nieprzyiaciela. Poprzyſięgliście iż chcecie bronić do zgonu wolności waszey i konſtytucyi. Cały Narod powtorzył z wami tę przyſięgę, a ta pełna chwały iedność ieſt głośną odpowiedzią na propozycyą wspolnego nieprzyiaciela. Wszakże iakkolwiek oba nasze Narody przekonane są o zobopolnych ku sobie uczuciach, uznaiemy iednakże miłym dla nas obowiązkiem oświadczyć na nowo uroczyście, iż Rzplta *Francuzka* daleka od tego aby kiedykolwiek przeſtała ſzanować niepodległość Ludu *Batawſkiego* pierwszego swego przymierzeńca, poſtanowiła owszem obronić go przeciw komużkolwiek przez wszyſtkie ſposoby w ręku iey będące. Przyimiycie Obywatele Dyrektorowie to uroczyſte zapewnienie, donieście o nim swoim wspoł-obywatelom. Potrafią oni rozróżnić rzetelnego i ſtałego przymierzeńca, którego polityka iednoczy z Rzecząpospolitą *Batawſką*, od Narodu i Rządu nieprzyiacielſkiego, który pragnie handel całego świata opanować, a z boiaźni ubiegania ſię w tym handlu przemyſłu *Hollenderſkiego*, wszyſtkich ſił przykłada do przywiedzenia znowu *Hollandyi* pod swoią podległość, przez zniszczenie przymierza pomyślność iey przynoszącego, i oddania iey na paſtwę niewoli etc. (podpisano) SIEYES *Prezydent*.

Mowią, iż *Enkhuyſen* iuż ma bydź w ręku *Anglikow*. Ekwipaż flotty *Batawſkiey* ktora ſię im poddała, wprzod wszyſtkich officerow opanował.— Główna kwatera *Angielſka* ieſt ieszcze w *Texel*, gdzie dosyć także okrętow *Angielſkich* znayduie ſię. Konie i powozy są zawsze w rekwizycyi.— Należący do pierwszey konſkrypcyi obywatele dwa razy na dzień muſztry odprawuią.— Poruszenia są tu wielkie. Dniem i nocą wyieżdżaią poiazdy, a pakowanie nigdy nie uſtaie. Dziś zrana wyszły znowu 3. ciężko naładowane powozy z teraźnieyszey rezydencyi Dyrektoryatu nie wiadomo iednak dokąd.— Dziś przybyło tu 600 Obywatelow *Amſterdamſkich* na załogę, maią ſtać kwaterą u tuteyszych mieszkańcow.— Dziſieyszey nocy gwardya także Ciała Prawodawczego odebrała rozkaz bydź w gotowości do marszu.— Na fałszywych pogłoſkach u nas nie brakuie, do tych należy rozniesiona wieść, iakoby General *Daendels* pod eſkortą w areszcie był tu przyprowadzony.

General *Brune* pisał do Dyrektoryatu, iż w *Amſterdamie* rozchodzą ſię bardzo zatrważaiące pogłoſki, względem flotty, iż widoczną ieſt rzeczą, że znayduie ſię partya, która bunt wszcząć i tenże przez rabunek pomnożyć pragnie. Pisał także do municypalności *Amſterdamſkiey* liſt naſtępuiący. „Magiſtracie ludu *Amſterdamſkiego!* Naytrwożliwsze pogłoſki roznoszone ſą po uſkutecznionym wylądowaniem *Anglikow*. Rownie *Oraniści*, iak emigranci *Francuzcy* krzepią przez to zuchwałość ſwoią. Magiſtracie ludu *Amſterdamſkiego!* Spoyrzyi na zwłoki *Trompa*, *Witta*, *Ruytera*, i *Barnevelda*, otworz ich święte grobowce, doświadcz pierwszych bi ciow ſerc twoich, i zagroź śmiercią zdraycom Oyczyzny.— Magiſtracie ludu *Amſterdamſkiego!* trzymay w hamulcu emigrantow *Francuzkich*. Wzywam cię do pełnienia twego obowiązku, oprzey ſię uſiłowaniom *Oraniſtow* ſkryte podkopy czyniących, połącz ſię z ludem *Batawſkim*, a ia ręczę ci za zwalczenie *Anglikow*.„ Dnia 1. Września (15 Fructidora) Pozdrowienie Republikanckie. (podpiſano) BRUNE.

P. S. Żądam aby liſt ten w *Francuzkim* w *Hollenderſkim* jezyku wydrukowany i wszędzie poprzylepiany zoſtał. Municypalność *Amſterdamſka* odpowiedziała na niego, iż chce uſkutecznić wszyſtkie żądania Generała.

Dyrektoryat poſtanowiwszy wyſłać od ſiebie Kommiſſyą do Generała *Brune*, przyſłał wprzod naſtępuiący liſt do ciała prawodawczego: „*Obywatele Reprezentanci:* Gdy teraźnieyszy ſtan rzeczy wymaga śrzodkow nadzwyczaynych, przeto osądziliśmy za rzecz pożyteczną wyſłać iak nayspieszniey Obywatela *van Hoff* członka Dyrektoryatu z Miniſtrem woiennym do głowney kwatery Generała *Brune*, dla umowienia ſię z nim, dowiedzenia ſię o teraźnieyszym ſtanie armij, ſkłonnościach officerow, i przyczynach wſtecznego marszu, tudzież dla ułożenia z Generałem śrzodkow do wzięcia znowu pozycyi zaczepney, dla natchnienia armij *Batawſkiey* i mężow którzy nią dowodzą, zaufaniem ku Rządowi *Batawſkiemu*, dla zachęcenia władz konſtytucyinych do odbywania ich obowiązkow i utrzymania spokoyności, a w każdey okoliczności podania na iaw sposobu myślenia Rządu *Batawſkiego*, dla zdieſienia wszelkiego szkodliwego wpływu, iaki po miaſtach i wſiach trwoga rozniosła, i dla zrobienia tego wszyſtkiego, co podług okoliczności znaydzie ſię naypotrzebnieyszym etc. — Adminiſtracya Departamentu *Texelſkiego* znayduie ſię teraz w *Harlem*, gdzie ieſt głowna kwatera Generała *Daendels*. —Pod *Oſtendą* ukazało ſię 70. okrętow *Angielſkich*.

z Alkmaar dnia 2. Września.

Generał en chef *Brune* przybył tu zeszłey nocy z rozmaitemi innemi Generałami. Armia *Angielſka* ieszcze naprzod nie wyruszyła. *Francuzi* poſtępuią co raz daley naprzod w bok *Egmond*. Armia *Batawſka* rozciąga ſię od *Egmond* za *Heyloo*, *Alkmaar*, wzdłuż *Norder Vaart* przez *Schermer* aż do *Schermerchorn*, a ztamtąd aż do *Avenhorn*.

z Amſterdamu dnia 3 Września.

Ządany przez Generała *Abercrombie* paszport dla G. M. *Don*, dla poiechania do *Hagi* z depeszami, zoſtał odmowiony. Odpowiedziano, iż ieżeli Generał *Abererombie* ma iakie do uczynienia propozycye, tedy te niech na pismie poda. Każdego dnia ſpodziewana ieſt bitwa ſtanowiąca. Jedna kolumna od 6 tyſięcy ludzi pod kommendą Generała *Dumonceau* przybyła pod *Amſterdam* i ciągnie daley — Wewnątrz kraiu zupełna ſpokoyność panuie.— Bandera domu *Oranij* powiewa w *Medemblik*, *Enkhuysen*, i innych mieyscach. Generał *Brune* ſam prowadzi obrońcow Oyczyzny, i otrzymał wielkie wzmocnienia *Francuzkie*. Na przypadek, gdyby *Anglicy* przez *Pampus* zbliżyć ſię chcieli, wysypuią baterye po obu brzegach morſkich z tamtey ſtrony pod *Buixloot*, a z tey ſtrony pod *Leeburg*.

Wezwanie ktore Admirał *Mitchel* poſłał kontradmirałowi *Story* było naſtępuiące.— *Na okręcie Isis dnia* 30 *Sierpnia.* Mci Panie. Wzywam WPana abyś niezwłocznie zatknął banderę Xiążęcia Jmci *Oranij*. Jeżeli to uczynicie, będziecie zaraz uważani za przyiacioł Krola W. *Brytannij* moiego nayłaſkawszego Monarchy. Inaczey będziecie w odpowiedzi za ſkutki. Wylew krwi naſtąpić mogący bardzo będzie dla mnie nie miłym, lecz wina ſpadnie na wasze głowy. Mam honor etc. (Podp:) *Mitchel.*

Admirał *Story* dał naſtępuiącą odpowiedź.— *Na okręcie Washington dnia* 30 *Sierpnia.* Admirale. Ani przeważaiąca ſiła twoia, ani twoie pogrożki i twierdzenie, iż wylew krwi na mnie spadać będzie, nie wſtrzymałyby mię od okazania do oſtatniey chwili tego, co w rozmaitych okolicznościach byłbym w ſtanie uczynić dla honoru moiego i zwierzchności Samowładniczey ktòrey podlegam, gdyż ia tey zwierzchności nie uznaię w żadney inney osobie iak tylko w narodzie *Batawſkim* i iego reprezentantach. Ale wasi Xiążęcia *Oranij* ſtronnicy, uzupełnili to czego ſię po nich spodziewano. Zdraycy ktoremi miałem naywiększe nieſzczęście dowodzić, nie chcieli walczyć, a tak dla mnie i moich walecznych officerow nie pozoſtaie więcey, iak tylko nayokropnieysze uczucie teraźnieyszego położenia naszego. Oddaię przeto WPanu flottę ktorą dłużey dowodzić nie mogę, a od tego momentu obowiązany ieſteś, mieć ſtaranie o moim bespieczeńſtwie i tych nie wielu walecznych woiownikow, ktòrzy ſię na flocie *Batawſkiey* znayduią. Gdyż oświadczam WPanu, iż uważam ſiebie i officerow moich za niewolnikow woiennych. Jeſtem z ſzacunkiem etc.

(Podpis) Story.

Flotta pod Admirałem *Story* oddana *Anglikom*, ſkładała ſię z 8. okrętow liniowych, 3. fregat i 1. ſzalupy.— Kapitan zaś *Wintrop* zaiął port *nowy Diep* z arsenałem i magazynami, w ktorym znaydowały ſię 3. okręty liniowe, 5. fregat i 5. *wschodnio-indyiſkich* ſtatkow.

z Utrechtu dnia 3. Września.

Ztąd popłyneło kilka ſtatkow z 300, ludzmi do *Harlem*. Dowodzi niemi Pułkownik *Oſtrum*. Poszło tam także 100. obywatelow uzbroionych z *Arnheim*. Z *Leydy* dwie kompanie uzbroionych obywatelow udało ſię do *Briel*.

z Zwoll dnia 4. Września.

Od pułnocney *Hollandyi* nie mamy żadney wiadomości, gdyż dla zaszłey burzy i wezbranych wod, żaden tu ſtatek nie przybył. Słychać iż *Anglicy* lądem mieli aż do *Hoorn* pociągnąć. Co dzień przechodzi tu wielka liczba piechoty, huzarow i konney artylleryi, tudzież uzbroieni obywatele z *Greningi*, *Friesland* i *Mappelt*, ktorzy wszyscy do *Harlem* idą. Naszą także gwardya narodowa tam ſię udała. — W czaſie pierwszego wylądowania, *Anglicy* utracili 30. officerow. Pomiędzy zabitemi znayduią ſię pułkownik gwardyi *Smollet*, Szef inżenierow *Hay*, Generał *Pultney* drugi w kommendzie po Generale *Abercrombie*. Pułkownicy *Hope*, *Graham*, *Macdonald* etc. zoſtali rannemi. —Po odebraney wiadomości o poddaniu ſię flotty, Xiąże dziedziczny *Oranij* puścił ſię na ſtatku do *Hollandyi* i wydał obszerną do Ludu Proklamacyą.

z Paryża dnia 30. Sierpnia.

Championnet obiął iuż kommendę nad armiami *Alpeyſką i Włoſką*, które iedną teraz tylko Armią ſkładać będą. *Joubert* (mowią pisma tuteysze) na wzor *Tureniusza* poległ na placu ſławy. Przed odiazdem ſwoim z *Paryża*: rzekł do przyiacioł ſwoich, iż albo *Suwarow*, albo on nie przeżyie pierwszey bitwy. Spodziewano ſię uyrzeć w nim drugiego *Buonaparte*. *Moreau*, który do Armii *Reńſkiey* iedzie, drugi raz uratował naszą waleczną Armią *Włoſką*. Wprzod iednak oczekiwany ieſt w *Paryżu*, dla wzięcia potrzebnych inſtrukcyow.— Przed potyczką wychodząc z namiotu ſwego *Joubert*, zawieſił na pierſiach portret młodey ſwoiey małżonki, i rzekł do ſztabu ſwoiego „ *Zwyciężę dziś, przyrzekłem to tey przyiaciołce moiey i Rzeczypospolitey.*— Na żądanie pozoſtałey wdowy i familij Generała *Joubert*, Dyrektoryat rozkazał, aby zwłoki iego do *Grandpré* przewiezione zoſtały, gdzie on przed odiazdem ſwoim do Armii zaslubił ſobie Obywatelkę *Monthozon*, paſierbicę Obywatela *Semonville*.— Dyrektoryat poſłał także liſt dla pocieszenia zoſtaiącey w ſmutku wdowy po Generale *Joubert*.

Na wnieſienie Ob. *Briot*, Rada 500. dekretowała, iż ma być wyſtawiony monument w mieyscu gdzie *Joubert* poległ. —Ządał aby także był uczyniony rapport względem zabespieczenia niepodległości Rzpltych *Włoſkich*. Utrzymywał iż wszyſtko to co zrobiło Rzpltę *Francuzką* zewnątrz nienawiſtną, a wewnątrz nieszczęśliwą, od Mocarſtw zagranicznych pochodzi. Podał więc rozmaite śrzodki, iakiemi Rzpłta znowu miłość i szczęście ziednać może. Ządał aby toczącym boy Mocarſtwom okazać w Manifaście zamiar teraźnieyszey woyny, aby osady *Angielſkie* podzielić pomiędzy ſprzymierzeńcow Rzpltey, a *Włoſkie* Rzplte utrzymać iako przedmurze *Auſtryi* i *Moſkwy*, tudzież punkt ziednoczenia z *Egiptem* i *Indyami*. Ządał aby Miniſter Policyi wspolnie z Miniſtrem wewnętrznym, urządzili nowe Miniſterium inſtrukcyi publiczney i kunsztow. Wnioſł aby po upłynieniu trzech mieſięcy, liſta emigrantow zamknięta zoſtała. Aby nie były utrzymane iak tylko ſześć świąt Narodowych, to ieſt: 14. Lipca, 10. Sierpnia, 21. Stycznia, 30. Floreal, 13. Vendemiaire i 18. Frnctidora. Dziewiąty Termidora ieſt opuszczony. —Nakoniec aby przez prawa organiczne przepisać bieg dyplomatycznych negocyacyow, a na mieyscu Kommiſſarzow woiennych przy armiach, poſtanowić Prefektow woiennych. Wszyſtkie te wnioſki odeſłane zoſtały do Kommiſſyi z 7. członkow złożoney.

Z powodu utraty Generała *Joubert* Miniſter woienny *Bernadotte* w odezwie ſwoiey do Armij *Włoſkiey* wyraża: W niſkiey randze utaiony, zaledwie przed 3 laty znany był światu ten wielki wodz, dziś poległ na placu ſławy, i ściąga na ſiebie oko i szacunek całey *Europy*. Padaiąc z konia, woła ieszcze do żołnierzy ſwoich, *Bracia nieprzeſtawaycie w poſtępowaniu przeciw nieprzyiacielowi.* Jeżeli w tey ſmutney bitwie, ktora żadną klęſką nie ieſt, błędy były popełnione, te ſą ſkutkiem niepohamowaney natarczywości. Radzę więc wam nadewszyſtko roſtropność łączyć z zapałem. Przyimiycie za odwieczną zasadę zwycięſtwa karność, przynieſie ona wam wszyſtkie korzyści ktore tylko są na czas odłożone. Liczne poſiłki wesprą was. Liczba Generałow nie ieſt wyczerpana. Więcey iak iednego *Buonaparte* i *Jouberta* poſtrzegam w ſzeregach waszych.— W liście do Generała *Championnet* wyraża: Armia *Alpeyſka* połączyła ſię z *Włoſką*. *Championnet* naſtępuie w kommendzie po Republikaninie *Joubercie*. *Rzym* opanował niegdys świat cały, daleka ieſt od nas ta namiętność. Ugruntować wolność naszą, wesprzeć naszych przymierzeńcow, zawrzeć trwały pokoy, to ieſt naszą namiętnością. Nasze śrzodki ſą wyrownywaiące wielkości tego zamiaru. Groźna Armia *Dunaju* ſtoi na lewym boku twoim. Nieuſtraszony *Lecourbe* podaie ci rękę. Masz walecznych żołnierzow i światłych Generałow *Delmas*, *St Cyr*, *Grenier*, *Suchet*, *Duhem*, *Victor* i innych godnych niebespieczeńſtw i ſławy twoiey towarzyſzow. Czegoż niedokażesz w iedności z temi mężami. Znam ia ile zgoda ieſt pierwszą duszy twoiey potrzebą. Byłeś iednym z walecznych woiownikow ſławney Armij *Sambry* i *Mozy*, patrzaliśmy na 80 tyſięcy ludzi iedną familią wyobrażaiących. Nie widziano w niey inney w ubieganiu ſię gorliwości nad dobro publiczne etc.

Dubois Crancé odiechał do Armii *Włoſkiey*.—Pierwszy nadzwyczayny kuryer, który wyſłany był do *Paryża* z wiadomością o bitwie pod *Novi*, złamał nogę w drodze, i to była przyczyna dla czego 5 dniami pozniey dowiedzieliśmy ſię o tey bitwie. Nasza Artyllerya po wyſtrzeleniu wszyſtkich kartaczow i kul pierwsza ſię z placu cofneła. Po bitwie Generał *Moreau*, poſłał zaraz kuryera do Generała *Championnet* wzywaiąc go do obięcia kommendy.— Słychać, iż *Talleyrand* albo *Alquier* na mieysce Obywatela *Guillemardet* ma iechać w charakterze Ambaſſadora do *Madrytu*.

Podług rapportu Generała *Maſſeny* potyczki w *Szwaycaryi* nie kosztowały nas tylko 600 ludzi, przynioſły nam zaś 9100. niewolnikow i 31. armat. Pomiędzy niewolnikami znayduie ſię 1. Pułkownik 2. Maiorow i 115 officerow.

Dla utrzymania legionow *Cisalpińſkiego*, *Cudzoziemſkiego* i *Cisrenańſkiego* (pułnocnych frankow) przeznaczono 2 259,138. frankow.—Tuteysze pisma twierdzą, iż proklamacye i rozrządzenia teraznieyszego naszego miniſtra woiennego *Bernadotte*, ſą naymocnieysze i naypięknieysze iakie ieszcze pod żadnym innym miniſtrem widzieć ſię nie dały.— Wszyſtkie woyſka z pod *Kolonij* i okolic *Mozy* wyruszyć maią niezwłocznie do *Hollandyi*, i będą zaſtąpione przez oddziały z wewnątrz kraiu przybyć tam maiące.— Podług dziennikow tuteyſzych *Pichegru* znayduie ſię w okolicy *Duisburga* nad granicą *Hollenderſką*.— Generał *Ferino* ma rozkaz z dwiema dywizyami przeyść *Ren* pod *Bazyleą* i pomknąć ſię przez miaſta leśne do *Szaffuzy*.— Z *Strazburga* donoszą, iż tam woyſka nasze *Ren* przeydą i wkroczą do *Szwabii*.— Miniſtrowi morſkiemu na utrzymanie jeńcow *Francuzkich w Anglii*, i potrzeby flotty *Breſteńſkiey* naznaczono 18 millionow.— Miedzianey monety ma być puszczoney w kurs za 30 millionow.

W *Tuluzie* schwytani roialiści karę śmierci odnieśli.— Tuteyszemu bankierowi *Perregaux* poſłany zoſtał od rządu liſt z podziękowaniem za to, iż pierwszy przypadaiącą na ſiebie ſummę z przymuszoney pożyczki oddał do ſkarbu.— Adminiſtracya centralna departamentu *Ardeche* zaprzecza wiadomości przez Redaktora roznieſioney, iakoby ułożyła adreſſa przeciw *Sieyesowi i Barraſſowi*.— Stary Generał *Leſtrange* zaprowadzony zoſtał do więzienia opactwa za to, iż w brew rozkazowi danemu ſobie przez Generała *Lefevre* niepoiechał do Departamentu *de l'Eure*.— Poſtanowiono, aby odtąd dla Generałow zabitych na placu bitwy monumenta wyſtawione były.

Na wniosek *Garata* Rada ſtarszych odrzuciła rezolucyą Rady 500. względem ukarania emigrantow, ktorych burza morſka rozbiła o brzegi *Calais*, iako przeci-

wną ludzkości. *Garat* wyſtawiał w tey mierze za przykład rządy *Lizbońſki i Neapolitańſki*, które wczaſie trzęſięnia ziemi zbiegłych z aresztu więźniow, przy wolności zoſtawiły.—Tayne wydatki miniſtra Policyi odbywane ſą z podatku na domy gry nałożonego.— Na dniu 28. Rada 500. roztrząsała materyą względem taynych zgromadzeń ludu, lecz nic w tey mierze ieszcze nie poſtanowiono.

Liſty z *Tuluzy* donoszą, iż mały korpus Rojaliſtow który sobie obrał ſtanowiſko w *Saint Claire de Lomagne* małym miaſteczku bliſko *Lectoure*, zoſtał całkiem zrąbany. Republikanie wyciąwszy zbuntowanych mieszkańcow, zapalili miaſteczko.

Dnia 23. Sierpnia w Departamencie *Mayenne* zaszła bitwa między Republikanami i Szuanami. Mowią iż iedna z naszych kolumn z 300. ludzi złożona, miała być rozpędzoną, lecz iey wkrotce nadeſłano poſiłki.

Generał *Kellermann* wyiechał dnia 28. do *Hagi*. Zamiar jego podroży, iak sam wyraża, nie ieſt mu wiadomy, a rozkazy ktore ma wykonać, dopiero w *Hadze* odbierze.

Liczba osob opłacaiących pożyczkę w Departamencie *Sekwany* aż do 18. Fructidor (4. Września) wynosi 210. Ich otaxowanie dochodzi do puł-osma miliona. Z 48. naywięcey opłacaiących są: 23. na 50. tyſięcy frankow. 12. od 50. tyſięcy do ſtu tyſięcy frankow, dziewiąciu od ſta do dwochkroć ſto tyſięcy, czterech od dwakroć do czterykroć ſto tyſięcy frankow; 162. innych doſtarczą od 3ch tyſięcy do 40. tyſięcy frankow.

Dziewiętnaſtu Xięży z rozmaitych Departamentow, ktorzy przyprowadzeni byli do więzieniow *Lugduńſkich*, udali ſię pod eſkortą woyſkową do *Oleron*.

Obywatel *Reinhard* rozpoczął dziś swoie urzędowanie. — *Gravina* drugi kommendant eſkadry *Hiszpańſkiey* w *Breſt*, znayduie ſię w podroży do *Paryża* wraz z Admirałami *Maſſaredo* i *Bruix*.

Donoszą z *Lugdunu* pod dniem 23. Sierpnia co naſtępuie: Od dnia wczorayszego z rana woyſka ſą w gotowości, bramy pozamykane, a rozpoczęte rewizye domow trwaią do tego momentu. Aresztowano do 20. oſob, ktorych iuż był uwolnił Trybunał w *Iſſengeaux* Mowią, iż process ich na nowo będzie przeyrzany. Lecz to naybardziey zadziwia, iż w tym momencie aresztowano rozmaitych negocyantow, ktorym nigdy naymnieyszego nieczyniono zarzutu.

Flotta *Hiszpańſka* odpoczywaiąca przy wyspie *Aix* ieszcze dnia 23. nie wypłyneła, lecz oczekiwała naypierwszego pomyślnego wiatru, dla udania ſię na ſwoie przeznaczenie.

Donoszą z *Breſt* pod dniem 19. Na dniu 13. ſześć ſtatkow woiennych nieprzyiacielſkich pokazało ſię o godzinie 4. popołudniu naprzeciwko *Dinan*, i zaięły ſtatek neutralny, ktory wychodził z *Breſt*. Dnia 14go 30. Okrętow liniowych 4 fregaty i iedna korweta *Angielſka* pokazały ſię w *Iroise*, rozkazy zaraz były wydane, ażeby baczność na brzegach była iak naywiększa dawana.

Escarbelliere Zaſtępca Generałow Adjutantow pisze pod dniem 23 Sierpnia z *Calais* do Ob. *Porte* Członka Rady 500. Kochany Reprezentancie, dowiaduiemy ſię, iż flotta *Angielſka* która przy ſwoim przed ſiedmiu dniami oddaleniu, była tu i w *Duukierce* widziana gdy zmierzała ku Rzpltey *Batawſkiey*, doznała tak okropney burzy, iż utraciła wiele ſtatkow wraz z ich ekwipażami. Na brzegach *Hollenderſkich* znaleziono przeszło 500 trupow, oraz wielką liczbę masztow, ammunicyow i ſprzętow woiennych etc.

Miniſter woienny piſze do Generała *Müller* maiącego tymczasową kommendę Armij *Reńſkiey*: Miey Generale nieuſtanne baczenie na licznych Agentow nieprzyiacielſkich, niech ich wszędzie śledzi byſtre patryotyzmu oko. Ogłoś, iż każdy żołnierz który donieſie iakiego uwodziciela, ſto frankow w nadgrodzie odbierze.

Adminiſtracya municypalna w *Rennes* piſała do Rady Starszych co naſtępuie: Jeſt to naycelnieyszym obowiązkiem władz konſtytucyinych ażeby zapobiegać potwarzy: Reprezentant *Lamarque* powiedział w Radzie 500 iż 6 Sierpnia w *Bordeaux*, *Lugdunie*, i *Rennes*, Rojaliści napadli na Republikanow i krwawą ſtoczyli bitwę. To zaś ieſt iſtotną prawdą, iż w *Rennes* nie było żadnego attaku ani krwi rozlewu; iż tam zawsze panowała ſpokoyność, i że w momencie gdy wieść tę roznoszono, Grenadyerowie i ſtrzelcy miaſta *Rennes* dognębiali *Szuanow* i Emigrantow przy *Vitré*.

Perez z Departamentu wyższey *Garonny* czytał Liſt od Generała Adjutanta *Vicose* donoszący, iż zabrano buntownikom w *Saint-Gaudens* 5 tyſięcy racyi chleba; tenże Generał łącznie z Generałem *Barbault* napadł na 4 tyſiące buntownikow *Poujon*, ze 2 tyſiące położył na placu lub potopił, ſtu zabrał w niewolę, zdobył całą ich artylleryą z ſiedmiu armat złożoną. W liczbie zabitych znayduie ſię Hrabia *Paulo*, ktory ſtu luidorami chciał swoie życie okupić. Deputacya dowiedziała ſię potym, iż buntownicy zoſtali ieszcze pobici w *Baumont* mieście dosyć obronnym na drugim końcu Departamentu.

Dyrektoryat przesyła Radzie Liſt Generała *Commes* z potwierdzeniem tych ſamych donieſień o zabraniu ſześnaſtu armat.

W iednym artykule *Redaktora* za głowną przyczynę prędkiego uſtąpienia fortec *Włoſkich* podano ieſt niedoſtateczną wiadomość nauki woienney w kommendantach. Zamiarem zaś było Generała *Joubert* ſtoczyć iak nayſpieszniey batalią, nimby korpus F. M. *Kray* z pod *Mantuy* nie nadszedł.— Ex-Poseł przy Rzpltey *Cisalpińſkiey* dawny Redaktor Monitora Obywatel *Trouvé*, kazał wydrukować usprawiedliwienie ſwoie, w ktorym dowodzi, iż w poſtępowaniu ſwoim w *Medyolanie*, zupełnie ſtosował ſię do inſtrukcyow Dyrektoryatu, i że dopiero za przybyciem ſwoim do *Medyolanu* o nich ſię dowiedział.— Dyrektoryat rozkazał użyć ſrzodkow, aby w dalszym czaſie liſty na poczcie nie były odpieczętowane, officerowie morscy *Hiszpańscy* uſkarzali ſię na to.

Obywatel *Rebmann* zaprzecza wiadomości w pismach publicznych rozgłoszoney, iakoby przyiechał do *Paryża* z zleceniem pracowania około przyłączenia Departamentow *Reńſkich* do *Francyi*, wszakże oświadcza ſwoie naymocnieysze w tey mierze życzenie.

z Bruxelli dnia 29 Sierpnia.

Generał dywizyi *Bonnard* przybył tu dnia onegdayszego. Dowiaduiemy ſię od niego, iż woienne okręty *Angielſkie* ktore były przed *Oſtendą* widziane, udały ſię ku brzegom Rzpltey *Batawſkiey*. Nieprzyiaciel nie zoſtawił w naszych ſtanowiſkach iak tylko kilka fregat i kutrow. Ponieważ niebespieczeńſtwo oddaliło ſię od naszych ſtron, a naszym sprzymierzeńcom zagraża, oddzielono zatym część woyſk do *Hollandyi*. Rownież wyſłano woyſka do *Bredy*, *Bois-le Duc*, i *Berg-op-Zoom*.

z Strazburga dnia 27. Sierpnia.

Generał *Schauenburg* powrocił iuż z *Paryża*, i ma ſię udać do *Szwaycaryi* w urzędzie Generała Inspektora Armij *Helweckiey*. Generał *Moreau* codziennie tu ieſt spodziewany. Cztery regimenta kawaleryi i ſtrzelcow wkrotce od Armij *Helweckiey* do Armii *Reńſkiey* udać ſię maią.

Dnia 30. Sierpnia.

Generał *Chateauneuf-Randon* mianowany zoſtał kommendantem czterech nowych Departamentow *Nadreńſkich*. — Przy *Kehl* rozrzucaią większą część nowo wybudowanych domow, ponieważ ſię znayduią w mieyscach fortyfikacyami zaiętych. W okolicach tey twierdzy zupełna panuie ſpokoyność.

z Frankonij dnia 30. Sierpnia.

Francuzi iuż od *Manheimu* wkroczyli byli za *Bruchsal*, lecz w nocy dnia 30 cofnęli ſię do *Wisloch*, a głowna kwatera ma ſię przenieść do *Schwetzingen*. Bydź może iż posuwanie ſię korpusu G. M. *Starray* było im do tego powodem. Tym czasem Arcy-Xiąże *Karol* wyruszył z *Szwaycaryi* do *Szwabij* zoſtawiwszy na mieyscu ſwoim G. *Hotze* z korpusem *Roſſyiſkim*. Na dniu 27 Sierpnia 8 batallionow iuż za *Ren* przez *Szaffuzę* przeszło. Ciągną częścią do *Bryzgowij*, częścią do *Dillingen*, a głowna kwatera Arcy-Xiążęcia ieſt w *Donaueschingen*.— W *Heilbronn* *Francuzi* wybrali kontrybucyi 30 tyſięcy złotych. Do tegoż miaſta G. *Müller* nakazał przyſtawić ſto prożnych wozow chłopſkich zapewne dla wywiezienia magazynow.

Od brzegow Menu dnia 28. Sierpnia.

Dywizya Generała *Baraguey d'Hilliers* przenioſła kwaterę swoią z *Bockenheim* do *Sprenglingen* na drodze do *Darmſtadt*. Pod nim dowodzą Generałowie *Despagne* i *Jorri*. Kommiſſarz *Bacher* był codziennie w głowney kwaterze. Kolumna ktora przez *Gerau* na lewy brzeg *Renu* pomaszerowała, schwytała oddział huzarow *Moguncckich*. Elektor *Mogunckí* zrobiwszy powſtanie w maſsie swoich poddanych przeciw *Francuzom* i przyrzekłszy każdemu pod bronią będącemu mieszkańcowi na dzień 10. graycarow, funt chleba, i poł funta mięsa, wyiechał do *Wirtzburga*. — Generał *Baraguey* ieſt ten sam, ktory z *Wenecyi* rozkazał wyprowadzić do *Paryża* cztery kosztowne konie bronzowe. Był potym od *Anglikow* schwytany wioząc depesze Generała *Buonaparte* do *Paryża*.

F. M. *Kray* wyruszył spiesznie z nacznym korpusem ku *Novarra* i kraiowi *Walezyi*, zkąd Generał *Lecourbe* zagraża *Lombardyi*.

Do *Memingen* przybyło 50. wozow z rannemi od armij Arcy-Xiążęcia *Karola*.

W *Neapolu* znayduiący ſię pod aresztem na ośmiu okrętach patryoci, wyrok iuż swoy odebrali, 71. zoſtało ściętych.

Rzym zoſtaie do tych czas pod rządem republikanow. Xiążęta *Aoſta* i *Chablais* bracia Krola *Sardyńſkiego* dowiedziawszy ſię o kapitulacyi *Mantuy* i *Alexandryi*, przypłyneli do *Liworno* chcąc ztamtąd udać ſię do *Turynu*, lecz kommendant pomienionego portu oświadczył, iż bez zezwolenia od Cesarza, podroży tey przedſiewziąć nie mogą. Gabinet *Wiedeńſki* zdaie ſię, iż ma zamiar rządzić ieszcze *Piemontem* przez swoiego Kommiſſarza, gdyż z nieukontentowaniem dowiedziano ſię w pomienionym mieście o przybyciu tych Xiążąt do *Liworno* — W *Medyolanie* bardzo wielka była trwoga gdy ſię dowiedziano o opanowaniu gory S. *Gotharda* przez *Francuzow*, i ich pomyślnościach w kraiu *Walezyi*.

z Stutgardu dnia 2. Września.

Zdaie ſię rzeczą pewną, iż Arcy-Xiąże *Karol* z całą ſwoią Armią opuszcza kray *Szwaycarſki*, i że tam nie zoſtawi iak tylko korpus woyſka pod dowodztwem Generała *Hotze* zoſtaiący. Oprocz batalionow, ktore dnia 27. Sierpnia przechodziły przez *Szaffuzę*, przewieziono iuż wiele bagażow i cięzkiey Artylleryi, a w krotce cała Armia do marszu wyruszy. Kawalerya *Roſſyiſka*, na ktorą oczekiwano na granicach *Helwecyi*, odebrała rozkaz zatrzymania ſię w okolicach miaſta *Stockach*. Regimenta kawaleryi *Auſtryackiey*, ktore ſię znaydowały bliſko *Stuhlingen*, maią ſię udać do *Kletgau*. Wyznaczone iuż ſą dla nich kwatery po wſiach tego Powiatu.

Część korpusu zoſtaiącego pod kommendą Generała *de Meerfeld*, pomkneła ſię iuż przez *Cako i Pforzheim*, ku *Durlach*. Generał *Starray* miał przybyć do *Tubin-*

gen na dniu 31. Sierpnia.— *Francuzi* nałożyli znaczne kontybucye w kraiach należących do Biſkupſtwa *Spirskiego*; ſamo miaſto *Bruchsal* zapłacić ma 250 tyſięcy złotych.

z Manheimu dnia 2. Września.

Część kolumny *Francuzkiey*, która poszła powyżey rzeki *Necker*, i pomknęła ſię aż za *Heidelberg*, cofneła ſię teraz nagle, i dnia 30 wieczorem założyła ſwoy oboz w naszych okolicach od ſtrony *Wieblingen*. Tegoż dnia odprowadzono do *Heidelberga* kilku *Francuzow* rannych w rozmaitych potyczkach od ſtrony *Heidelbronn*. Miaſto *Heppenheim* od dnia wczorayszego zaięte ieſt przez woyſka *Francuzkie* z dywizyi Generała *Baraguey d'Hilliers*. Rozchodzi ſię wiadomość, iż *Francuzi* maią rozpocząć oblężenie Twierdzy *Philipsburga*.

Dnia 3. Września.

Korpus woyſk *Francuzkich* pod kommendą Generała *Baraguey-d'Hilliers*, który z *Frankfortu* udał ſię ku *Bergſtrass*, przybył dnia wczorayszego do *Heidelberga*, i udał ſię w dalszą drogę przez bramę *Manheimską*.— Woyſka, które dnia 30. powróciły z *Heilbronn* do *Heidelberg*, obozuią ieszcze przy tym mieście. Generał *Deſerfans* ma nad niemi kommendę. Na zbliżenie ſię *Francuzow*, wiele wſiow Powiatu *Bergſtrass* zoſtały przez mieszkańcow opuszczonemi.

z Ratyzbony dnia 3. Września.

Dnia wczorayszego w pierwszych dwoch Kollegiach zatrudniano ſię dalszym wotowaniem z powodu Dekretu Kommiſſyi Cesarſkiey pod dniem 12. Lipca. W Kollegium Elektorow Miniſter *Saſki* oświadczył, iż jego Monarcha dopełnił ściśle swoich obowiązkow aż do roku 1796.; iż grożące w tym czaſie *wyższey Saxonij* niebespieczeńſtwo, nakłoniło go, iż przyſtąpił do neutralności pułnocnych *Niemiec*; iż winien być wiernym swoiemu przyrzeczeniu poki tylko obowiązki iego trwać będą, zapewniaiąc iednak żadosyć uczynienie temu, co ſię od niego iako od ſtanu Rzeszy, i zgodnie z neutralnością należeć będzie.—Miniſter *Moguncki* przyſtał na 100. mieſięcy *Rzymſkich* maiących być w trzech terminach co kwartał opłacanemi.

Miniſter *Bruńświcki* nieodebrał ieszcze inſtrukcyow, z tym wſzyſtkim oświadczył, iż niechce wſtrzymywać decyzyi.— W Kollegium Xiążąt wotowano aż do oſtatniego, 19. wotow zgodne są z myślą Dekretu Cesarſkiego.

z Kopenhagi dnia 3. Września.

Na dniu 30. Sierpnia flotta *Roſſyiſka* z portu tuteyszego na morze pułnocne wypłyneła. W trzy dni potym przybyło z *Reval* 7. okrętow liniowych *Angielſkich* i 4. fregat z 6000. *Moſkalow*. — Na dniu 9. Września Krol *Szwedzki* ma wyiechać do *Karlskrony*.

z Berny dnia 27. Sierpnia.

Od kilku dni nic ważnego pomiędzy armiami nie zaszło. *Auſtryacy* maią swoie ſtanowiſka w *Lachen* i *Utznach*. *Francuzi* w *Schwitz* i *Einsiedlen*. G. *Lecourbe* cofnął ſwoie forpoczty z kraiu *Gryzonow*, obwarował woyſkiem przyſtęp do *Alpow*, i ſiły ſwoie w ściśleyszych ſtanowiſkach rozłożył.

Dyrektoryat *Helwecki* odwołał i rozpuścił wszyſtkie przednieysze korpusy z przyczyny, iż ich teraźnieysza organizacya więcey była ſzkodliwą niż pożyteczną; mieysce ich zaymą nowe batalliony woyſka regularnego. Legion także *Helwecki* pomnożonym zoſtanie.

Ex-Dyrektor *Ochs* znayduiący ſię zawsze w *Bazylei* wydał pismo ktorym usprawiedliwia ſwoie poſtępowanie:

Miaſto nasze w tych dniach było w nieiakim poruszeniu. Mowią tu o odkrytey konspiracyi etc.

Większa część Armij *Francuzkiey* ſtoi pod *Baden*. Nieprzyiaciel uzbraia ſię mocno pod *Zurich*. Z obu ſtron wielkie przygotowania są poczynione, i wszyſtko każe ſię wkrotce spodziewać ważnych wypadkow.

z Zurich dnia 30. Sierpnia.

Zawczoray ſtaneła tu głowna kwatera *Roſſyiſka*. Wczoray otrzymaliśmy tu załogę z *Moſkalow*, reszta pod miaſtem w obozie rozłożyła ſię. G. *Hotze* z woyſkiem Cesarſkim ſtanął głowną kwaterą w *Raperswyl*.— Nic dotąd nie zaszło procz utarczkow między forpocztami. Podobno nową pozycyą ktorą zaieło prawe ſkrzydło *Francuzkie* od dnia 16 znaleziono za nadto mocną, aby bez wielkiego wylewu krwi zdobyta bydź mogła.

z Genui dnia 14. Sierpnia.

Ciało Prawodawcze naszey Rzpltey nakazało zaciąg rekwizycyi złożoney ze wſzyſtkich młodych ludzi od 17. do 30. roku. Dyrektoryat z swoiey ſtrony wezwał przez Proklamacyą wſzyſtkich *Liguryiczykow*, ażeby na obronę Oyczyzny wzięli ſię do oręża. Zapisy przyimowane będą przez ſzefow legionow śrzodkowych i przez juryzdykcye. Zapisani Obywatele będą uzbroionemi. Ci ktorzy ſię nie zapiszą, powinni okazać swoie przyczyny i usprawiedliwić ſię przed Miniſtrem woiennym. Ci Obywatele wyiąwszy inwalidow, gdy Dyrektoryat potwierdzi ich wymowienie ſię, winni będą złozyć do kaſſy nazwaney *kontrybucya woienna* summę ktorą Dyrektoryat oznaczy, lecz która nie może wyżey dochodzić iak cztery franki na dzień. Każdy Obywatel ktory nawet z paszportem ważyłby ſię oddalać, lub gdyby ſię przed zapisaniem chronił, będzie uważany iako emigrant i dobra jego konfiſkacie podpadną.

Dnia dziſieyszego wszyſtkich chorych i rannych *Francuzow* przewożą ztąd do *Nicei* Z tey przyczyny domyślaią ſię, iż wkrotce powszechny attak naſtąpi.

Twierdza *Seravalle* przez zbyt szczupłą załogę broniona, przymuszoną była poddać ſię dnia 6. t. m.

O kilka mil od *Seravalli* woyſka *Auſtryacko-Roſſyiſkie* napotkawszy kolumnę *Francuzką*, uderzyły na nie niespodziewanie. Skutek tey bitwy nie ieſt nam wiadomy.

z Turynu dnia 24. Sierpnia.

Głowna kwatera F. M. *Suwarow* znayduie ſię od dnia 20 w *Aſti*. Armia zaięła inną pozycyą, ktora ſię rozciąga od *Novi* aż do *Turynu*. Lewe ſkrzydło pod kommendą Generała *Roſſyiſkiego de Rosenberg* zaymuie miaſto *Novi* i iego okolice, ſrzodek przytyka do *Aſti*, gdzie ſię znayduie *Suwarow i Melas*. Prawe ſkrzydło rozciągaiące ſię aż do *Po za Turynem*, ieſt teraz pod kommendą Xięcia *de Lichtenſtein*. Ten Generał naſtąpił po Generale *Bellegarde*, który nie dawno w ważnym zleceniu wyiechał do *Wiednia*.

z Pawij dnia 24. Sierpnia.

Generał *Kray*, który poſtępuie do *Szwaycaryi Włoſkiey*, przybył dnia 22 do *Nawarry*. Korpus pod iego kommendą zoſtaiący, ſkłada ſię z ſześciu batallionow fizylierow, ośmiu batalionow Granadyerſkich, i z dwoch Regimentow Kawaleryi.

Francuzi uſtąpili z *Acqui* dnia 17. ich cofanie tak było nagłe, iż muſieli zoſtawić ſwoie bagaże i wielką część bydła, które w okolicach mieszkańcom zabrali.

Dnia 17. woyſka nasze ſtoczyły z nieprzyiacielem utarczkę bliſko *Rocca-Grimalda*, mowią o małey bitwie na dniu 18. od ſtrony *Gavi*. *Moreau* obiął tymczasowo naywyższą kommendę nad Armią *Francuzką*. Ten Generał zaymuie ieszcze *Appeniny Liguryiſkie* aż do *Genui*, rownie iako i część *Montferratu* ſtykaiącą ſię z territorium *Genueńſkim*.

Miniſtrowie *Neapolitańſki i Portugalſki*, oraz dway Officerowie od flotty *Nelsona*, przybyli dnia 20 do *Aſti*, i odprawili długą konferencyą z Generałem *Suwarow*. Mowią, iż celem tey konferencyi ieſt ułożenie operacyow tak od ſtrony morza, iako i od lądu na zawoiowanie kraiu *Genueńſkiego*. Wiadomo ieſt, iż Admirał *Nelson* ma wyiechać z *Neapolu*, i udać ſię na ſtanowiſka *Liguryi*.

OBWIESZCZENIA

Podczas jarmarku tegorocznego na S. Małgorzatę w Frankfurcie dał ſię widzieć pewny gatunek markow do gry i numizmatow z wyrazem buſtu zmarłego ś. p. Króla Jmci i ſtęplem kurſuiących Frydrych Willhelmsdorow na drugiey ſtronie. Takowe marki i numizmata przedawane były, na tymże Jarmarku. Lubo zaś oko do widzenia podobnych rzeczy przywykłe, nie tak łatwo mogłoby bydź tym ſtęplem złudzone i oſzukane, iednak niewiadomy i małą daiący baczność takowym podobieńſtwem pozornym tychże markow z Frydrych-Wilhelmsdorami bardzo łatwo na szkodę i podeyście wyſtawiony bydź może. Z tego powodu użyte iuż zoſtały potrzebne śrzodki, w celu całkowitego, ile bydź może zatamowania nawozu markow takowych do Państw J. K. Mci i przedaży onych. Z tym wszyſtkim gdy iuż pewna kwota tego gatunku numizmatow weszła w cyrkulacyą i te łatwo źle użyte i w przewrotnym znaczeniu udawane bydź mogą; czego w ten czas ſzczegulniey obawiać ſię należy, gdy albo między znaczną ſummą zaliczone będą, lub doſtaną ſię w ręce osob niedoświadczonych; uznano ieſt zatym za rzecz potrzebną, zwrocić uwagę Publiczności na takowe fałzywe Frydrych Wilhelmsdory tak, iak ſię iuż ſtało w uniwersale pod dniem 24 Kwietnia r. b. względem monet fałszywych wybiianych w Birmingham nader podły kruszec w ſobie maiących, i z mieyſca tego do Państw tuteyszych wprowadzanych w cyrkulacyą. Dokładny opis markow takowych mogących dawać powod do zwodnictwa i oszukań, naylepszym będzie śrzodkiem przeszkodzenia, aby przyimowane nie były. Kommunikuie ſię zatym w sposob naſtępuiący Publiczności.— Są one ſporządzane podług ſtępla Frydrych Wilhelmsdorow pod rokiem 1796. Na iedney ſtronie znayduie ſię buſtum zmarłego ś. p. Króla Jmci z napiſem— *Friedrich Wilhelm König von Pruſsen* zamiaſt *Preuſsen*, pod spodem zaś nazwiſko fafrykanta Kettler. Na przeciwney ſtronie ieſt orzeł Pruſki z podnieſionemi ſkrzydłami ſpoczywaiący na zwyczaynych Inſigniach Monarchicznych i rycerſkich z berłem i koroną: pod ſpodem liczba roku 1796 i znak Menniczny A. widzieć ſię daie. Marki te maią w ſobie właściwie massę kruſzcu zwanego Sibiller i ſą dobrze pozłacane. Atoli ſama waga tychże numizmatow to ieſt iż ſą trzy 16tych części Łotá lżeyſze od Friedrich Wilhelmsdorow, tudzież, iż zamiaſt zwyczaynego po brzegach łańcuszka maią obrączkę wkrztałt ozdobney plecionki robioną, przeświadczaią łatwo o ich niewłaściwym znaczeniu.— Dan w Berlinie dnia 23 Lipca 1799 roku.— Na wyraźny J. K. Mci nayłaſkawszy rozkaz.

Baron Heinitz.— de Goltz.— de Struenſée.

Ponieważ uſtanowienie Taxy dwoiakiey na wieprze, iako to: od karmnych po 12 dobrych groszy, od chudcow po 4. dobrych groszy od ſztuki; było przyczyną uſtawicznych między Officyaliſtami a właścicielami, ſprzeczek, dla zabieżenia więc, ile możności, wszelkim przy opłacie podatku tego nieprzyzwoitościom, ſtanowi ſię; że zamiaſt wzmiankowanych obu dwoiakich Tax, iedna śrzednia Taxa od każdego wieprza, bądź to na przedaż, lub domową konsumpcyą bitego, będzie wybieraną to ieſt: tylko w Poznaniu, Kaliszu, i w Warszawie wraz z Pragą po groszy 10 dobrych, w innych zaś miaſtach Pruſs Południowych po 8 groszy dobrych od sztuki. Nie maiące 6 tygodni, uważane bydź powinny iako proſięta, a w tym znaczeniu żadney opłacie podlegać nie będą.— Takowe urządzenie podaie ſię przeto do wiadomości publiczney. Dan w Warszawie dnia 7 Sierpnia 1799 Roku.

J. K. Mci Pruſs Południowych Woyſkowa i Ekonomiczna Kamera.

TABELLA

Generalna ceny zboż w znacznieyszych Miaſtach Departamentu Warszawſkiego Kameralnego z mieſiąca Sierpnia 1799. roku.

Inspekcya Konsyliarza Poborowego. / Nazwiſka Miaſt.	Na miarę Berlińską. Pszenicy. Winspel. R.	gr	Zyta. Winspel. R.	gr	Jęczmienia. Winspel. R.	gr	owsa Winspel. R.	gr	Grochu. Winspel. R.	gr
Inspekcya Łęczycka.										
1. Piątek	46	—	35	—	27	—	28	—	40	—
2. Kłodawa	50	—	42	—	36	—	29	—	42	—
3. Kutno	48	—	36	—	31	—	27	—	35	—
4. Łęczyca	45	—	32	—	25	4	25	4	30	14
Inspekcya Łowicka.										
1. Inowłodz	40	—	30	—	20	—	14	—	—	—
2. Rawa	38	—	28	—	20	—	18	—	24	—
3. Łowicz	44	—	28	—	22	—	24	—	12	—
4. Skierniewice	40	—	28	—	22	—	20	—	24	—
Insp: Warszawſka.										
1. Biała	48	—	26	—	24	—	16	—	—	—
2. Błonie	40	—	34	—	28	—	20	—	24	—
3. Czerſk	48	—	30	—	24	—	20	—	20	—
4. Gora	40	—	28	—	24	—	16	—	—	—
5. Goszczyn	40	—	33	—	23	—	16	—	24	—
6. Grodziſk	42	—	38	—	22	—	16	—	—	—
7 Groiec	38	—	26	—	24	—	18	—	32	—
8. Iłow	36	—	24	—	20	—	15	—	24	—
9. Mogielnica	40	—	24	—	16	—	12	—	24	—
10. Mszczonow	42	—	30	—	24	—	17	—	32	—
11. Nadarzyn	40	—	28	—	20	—	18	—	24	—
12. Nowemiaſto	40	—	32	—	20	—	16	—	26	—
13. Nowydwor	37	—	31	—	25	—	20	—	34	—
14. Piaseczno	50	—	29	14	20	20	16	16	32	—
15. Przybyszew	32	—	24	—	20	—	18	—	24	—
16. Sochaczew	42	—	34	—	24	—	20	—	24	—
17. Tarczyn	44	16	36	—	24	—	18	—	33	—
18. Warka	40	—	24	—	14	—	12	—	38	—
Miaſto Warſzawa z Przedmieściami, Pragą i Skaryszewem	44	8	31	16	23	1	17	13	32	—

DONIESIENIE.

Przybyły do tego Miasta JP. Jozef Padowany przywiozł z ſobą żywego Słonia maiącego lat siedm, wysokosci pułsiodniey stopy. Ten Zwierz żyie pospolicie lat dwieście, karmi się owocami, ryżem, zbożem i t. d. piie oprocz wody, rum, arak, wino, i inne tęgie trunki. Chod iego iest ſzybki i beſpieczny, krok iego wyrownywa truchtowi, a trucht galopowi konia. Nawet po nietorownych drogach nie potyka się. Jest to naygodnieysze do widzenia zwierze, tak co do postaci ciała, iako tez co do osobliwszey składności, a ſzczegolniey co do rozumu i posłuszeństa względem swego dozorcy, na ktorego rozkaz wsieść i ieździć na sobie pozwala. Słoń ten iest samiec. Widzieć go można codziennie od osmey zrana, do osmey wieczorem w Pałacu Radziwiłłowskim na Przedmieściu Krakowskim. Bytnosć iego w tym Mieście nie na długi czas iest zamierzona.

Redakcya Gazety *Korrespondenta* Warszawſkiego uprasza JPP. Prenumeratorow, ażeby wcześnie przed zbliżaiącym ſię Kwartałem to ieſt na dzień 1. Października r. t. zgłoſić ſię raczyli, na Prowincyach do naybliższych Pocztamtow, w Warszawie do Kantoru teyże Gazety, cena Prenumeraty zwyczayna.

Kantor tey Gazety ieſt w Rynku Starego Miaſta, w Kamienicy JP. Eberta, *pod Nrem 65. na drugim piętrze*— Exemplarz gr: 20.